

ТЕМА 4. СТАТИСТИКА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

План

1. Історія розвитку статистики міжнародного туризму.
2. Концепція статистики міжнародного туризму.
3. Основні статистичні одиниці туризму.
4. Статистика туристських потоків.
5. Статистика туристських доходів і витрат.
6. Статистичне дослідження міжнародного туризму.
7. Методи статистичного обліку в міжнародному туризмі.
8. Основні напрямки удосконалення статистики міжнародного туризму.

Основні терміни і поняття

Подорожанин; міжнародний відвідувач; міжнародний туристи; одноденний відвідувач; звичне середовище; звичне місце проживання; туристський потік; туристське прибуття; ночівля; туристичні витрати; туристичні доходи; облік; банківський метод обліку; вибірка; опитування; щоденниковий метод спостереження.

Теми доповідей

1. Статистика туризму в Україні.
2. Статистика туризму в країнах СНД.
3. Статистика туризму в Європі.
4. Застосування методу екстраполяції засобом математичної функції для прогнозування міжнародних туристичних прибуттів.
5. Основні напрямки удосконалення статистики міжнародного туризму.

Проблемні питання до теми

1. Якими є завдання статистичного обліку в міжнародному туризмі на національному та міжнародному рівнях?
2. Чи складіть пари з визначень та понять (див. табл. 1) ається число туристських прибуттів з кількістю відвідувань в окремо взятій країні за рік?
3. Чому країни ведуть облік обсягу туристичних потоків по прибуттях, а не по відвідувачах?
4. Що таке «статистика попиту» в міжнародному туризмі?
5. Назвіть основні одиниці статистичного обліку міжнародного туризму, дайте їх визначення, вкажіть відмінності.
6. Які категорії включають в класифікацію попиту в статистиці міжнародного туризму?
7. Які показники використовують в статистиці доходів і витрат у міжнародному туризмі?
8. Як організовується збір, систематизація і публікація статистичних даних міжнародного туризму на національному та міжнародному рівнях?
9. Які методи статистичного обліку міжнародного туризму Ви знаєте?
10. У чому полягають переваги та недоліки основних методів збору інформації про міжнародний туризм?
11. Які форми організації статистичного спостереження вам відомі?

12. Як розрахувати тривалість перебування всіх відвідувачів у країні й загальну суму валютних надходжень від міжнародного туризму?

13. Чим можна пояснити більші розходження в тривалості перебування міжнародних туристів по країнах світу?

14. Як ви думаєте, чи однакові туристські витрати несуть країни Північної й Південної Європи?

15. Назвіть кілька причин, по яких одна частина Старого Світу витрачає на міжнародний туризм більше, ніж інша.

16. Перелічіть основні напрямки вдосконалювання статистики міжнародного туризму.

Тести для перевірки знань

Одиничний вибір (правильно – помилково)

1. Молодята, що відправляються у весільну подорож за кордон, класифікуються як туристи.

2. За прогнозами Всесвітньої туристської організації, до 2020 р. лідером по в'їзду міжнародних туристів стане Росія.

3. За прогнозами Всесвітньої туристської організації, до 2010 р. кількість міжнародних прибуттів досягне 1 млрд.

4. Лідером по надходженнях від Міжнародного туризму є Японія.

5. У цей час туризм забезпечує близько 40% світового ВВП.

Множинний вибір

1. Виберіть варіант, у якому всі країни є лідерами по кількості туристів, що виїжджають із країни:

- а) Туреччина, Росія, Франція;
- б) Німеччина, США, Великобританія;
- в) Канада, Німеччина, Індія;
- г) Японія, Іспанія, Данія.

2. За прогнозами ВТО, світові доходи від туризму до 2020 р. складуть (вибрати вірний рядок):

- а) близько 10 трлн доларів;
- б) близько 2 трлн доларів;
- в) близько 10 млн. доларів;
- г) близько 1 млн. доларів.

3. За прогнозами ВТО, в 2020 р. перше місце по кількості міжнародних туристських прибуттів буде займати:

- а) Росія;
- б) Японія;
- в) Італія;
- г) Китай.

4. В основу рекомендацій зі статистики міжнародного туризму покладені такі критерії:

- а) статистичні визначення і класифікації повинні мати практичне застосування в усіх країнах;
- б) вони повинні відрізнятися простотою і чіткістю;
- в) вони повинні максимально відповідати чинним міжнародним стандартам і класифікаціям в інших сферах, наприклад, у демографії, транспорті, платіжному балансі;
- г) всі відповіді є вірними.

5. Міжнародним туристом може бути:

- а) члени екіпажів іноземних транспортних засобів, які ночують у засобах розміщення країни, що приймає;
- б) одноденні відвідувачі, які відвідують будь-яку країну без зупинки в ній на ночівлю;
- в) пасажери круїзів, які прибувають у будь-яку країну на круїзному судні і ночують на борту суден, навіть якщо судно перебуває в порту кілька днів;
- г) члени екіпажів іноземних транспортних засобів, які не ночують у країні призначення.

6. Ночівлею вважається:

- а) одна ніч, проведена одним туристом у певній країні (місці призначення);
- б) одна доба, проведена одним туристом у певній країні (місці призначення);
- в) один день, проведений одним туристом у певній країні (місці призначення);
- г) одна ніч і два дні, проведені одним туристом у певній країні (місці призначення).

7. В основу концепції туристичних витрат покладено принцип запропонований ВТО:

- а) обліку підлягають всі витрати туристів і екскурсантів, їх може здійснювати сам відвідувач або від його імені будь-яка інша фізична чи юридична особа;
- б) витрати відвідувача визначаються вартістю товарів і послуг, які він отримує для задоволення своїх потреб;
- в) обсяг туристичних витрат рекомендується встановлювати за плановими витратами на товари і послуги з урахуванням знижок і надбавок, чайових та інших витрат незалежно від форми їхньої оплати;
- г) немає правильної відповіді.

8. Витрати під час поїздки не охоплюють:

- а) купівлю товарів широкого вжитку за нижчими цінами за межами звичного середовища;
- б) купівлю безмитних товарів, незалежно від їхньої вартості та характеру використання, крім комерційних закупівель і придбання нерухомості, при цьому у в'їзному туризмі включаються тільки ті покупки, які іноземний відвідувач робить у відвідуваній країні;

в) передоплату послуг, які будуть надаватися і споживатися під час поїздки;

г) купівлю невеликих товарів тривалого користування і поточного споживання незалежно від часу та місця їхнього використання.

9. Спеціалісти Міжнародного центру досліджень з економіки туризму виокремлюють фактори, які впливають на обсяг і структура витрат туристів під час відпустки:

- а) країна походження туриста;
- б) район і місце відпочинку;
- в) тривалість та час відпочинку;
- г) всі відповіді є вірними.

10. У матеріалах UNWTO надходження від міжнародного туризму і туристичні витрати відображаються в:

- а) американських доларах;
- б) євро;
- в) юанях;
- г) фунтах стерлінгів.

Складіть пари з визначень та понять (див. табл. 4)

Таблиця 4 – Визначення та поняття

Визначення	Поняття
1. <i>Подорожанин</i>	А. будь-яка особа, яка подорожує за межами країни свого місця проживання, незалежно від мети подорожі та засобів транспорту, що використовуються, навіть якщо ця подорож здійснюється пішки.
2. <i>Міжнародний відвідувач</i>	Б. відвідувач, який здійснює щонайменше одну ночівлю в засобах розміщення у відвідуваній країні
3. <i>Міжнародний турист</i>	В. будь-яка особа, яка подорожує між двома і більше країнами чи між двома і більше місцевостями в межах країни свого звичного місця проживання
4. <i>Екскурсант</i>	Г. будь-яка особа, яка подорожує в країну, що не є країною її звичного місця проживання, і перебуває поза межами свого звичного середовища протягом терміну, що не перевищує 12 місяців, головною метою поїздки при цьому не є заняття оплачуваною діяльністю з джерел у відвідуваній країні.
5. <i>Міжнародний подорожанин</i>	Д. особа, яка не ночує в засобах розміщення у відвідуваній країні.

Доповніть відповідним визначенням нижче приведені речення

1. ... – це форма взаємодії між місцем призначення, де є пропозиція (наприклад, туристична привабливість чи атрактивність), і місцем відправлення, де існує попит чи дефіцит подібних послуг і товарів.
2. Міжнародні подорожани, які не враховуються в статистиці міжнародного туризму ...
3. Найвища туристська активність спостерігається в ...

4. ... – це загальна сума споживчих витрат відвідувача чи уповноваженої ним будь-якої іншої особи при підготовці й під час поїздки, а також під час перебування в пункті призначення.
5. ... включають передоплату послуг, які будуть надаватися і споживатися під час майбутньої поїздки: комплексні тури, розміщення, перевезення, а також придбання туристської страховки.